

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МУСЛЮМОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МӨСЛИМ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

24.04.2024

с. Муслимово

№ 201

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы яшьләрен социальләштерү һәм алардан нәтижәле файдалану өчен шартлар тудыру һәм «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрэндәге 489 номерлы Федераль законны үтәү максатларында; «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 04 февралендәге 63 номерлы карарлары; Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрэндәге 2403-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. «2024 - 2026 елларга Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын расларга.
2. «2019 - 2023 елларга Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының 2021 елның 16 гыйнварындагы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат сайтларында һәм рәсми порталында веб-адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Мөслим муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге башлыгы И.Р. Жаббаровка йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

И.Ф.Салихжанов

ЭЧТӨЛӨК

Паспорт

1. Проблеманың эчтөлөгө һәм аны хәл итәргә кирәклеген программа методлары белән нигезләү
2. Программаны гамәлгә ашыру максаты, бурычлары, вакыты һәм этаплары
3. Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары
4. Программаны ресурслар белән тәэмин итү
5. Программа чаралары системасы
6. Программаның икътисади, социаль һәм экология яғыннан нәтижелелеген бәяләү
7. Муниципаль программа чаралары планы.

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА ТР МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕН ҮСТЕРҮ»МУНИЦИПАЛЬ
ПРОГРАММАСЫ**

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Муниципаль Программа атамасы.	2024 - 2026 елларга «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасы (алга таба программа)
Программаны эшләү өчен нигез	<ul style="list-style-type: none"> - «Ижтимагый берләшмәләр турында» 1995 елның 19 маендагы 82-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләренә дәүләт ярдәме турында» 1995 елның 28 июнендәге 98-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Хәйрия эшчәнлегә һәм хәйрия оешмалары турында» 1995 елның 11 августындагы 135-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә бала хокукларының төп гарантияләре турында» 1998 елның 24 июлендәге 124-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Балигъ булмаганнарның караучысызлыгын һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон; - «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрдәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 нроябрдәге 2403-р номерлы күрсәтмәсе; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә тәрбияне үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 29 маендагы 996-р номерлы күрсәтмәсе; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенң «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен гамәлгә ашыру чаралары планы турында» 2015 елның 12 декабрдәге 2570-р номерлы күрсәтмәсе; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2018 елның 27 декабрдәге 2950-р номерлы «Үсеш концепциясен раслау турында» күрсәтмәсе

	<p>2025 елга кадәр Россия Федерациясендә иреклеләр (волонтерлар)»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Яшьләр һәм Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрәндәге 1983-ХІІ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - «Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2006 елның 07 апрелдәге 29-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - «Иреклелек (волонтерлык) өлкәсендә аерым мәсьәләләргә жайга салу һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 30 июнәндәге 48-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы; - Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясе субъектларының югары вазыйфай затлары (дәүләт хакимиятенә югары башкарма органнары житекчеләре) эшчәнлегенә һәм Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлегенә нәтижеләгән баяләү турында» 2021 елның 04 февралдәге 68нче номерлы Указы; - «Перспектива» Татарстан Республикасы балаларының һәм яшьләренә интеллектуаль-ижади потенциалын үстерү һәм гамәлгә ашыру Концепциясе турында» Татарстан Республикасы Президентының 2012 елның 9 октябрәндәге ПУ-862 номерлы Указы; - «Социаль активлык», «Мәгариф» милли проектының «Патриотик тәрбия» федераль проектлары.
Муниципаль заказ бирүче	ТР Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә
Программаны төп эшләүчеләр	«Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре бүлегә» МКУ
Муниципаль программа максаты	Яшьләргә социаль үсешкә белән идарә итү, аның ижади потенциалын республиканың көндәшлеккә сәләтлеләгән ныгытуда куллану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тудыру

Муниципаль программа бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балаларның, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ялын оештыру; 2. Яшүсмерләр һәм яшьләрнең асоциаль һәм деструктив тотышын профилактикалауга, социаль куркыныч хәлдә булган балаларга һәм яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру; 3. Мәгълүмати һәм психологик ярдәм күрсәтү; 4. Талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерләргә һәм яшьләргә үз мөмкинлекләрен гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ижади, һөнәри, интеллектуаль мөмкинлекләрен үстерүгә юнәлдерелгән яшьләр сәясәте өлкәсендә чаралар оештыру; 5. Яшьләргә гражданлык һәм патриотик тәрбия бирүгә, яшьләр арасында толерантлык тәрбияләүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәتلәр булдыруга юнәлтелгән яшьләр сәясәте өлкәсендә чаралар оештыру; 6. Яшьләрне инновацион, эшқуарлык, ирекле эшчәнлеккә җәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлыгын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга юнәлдерелгән яшьләр сәясәте өлкәсендә чаралар оештыру. 7. Каникуллар чорында яшьләрне вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру; 8. Мөслим муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәте активистларының кадрлар резервына ярдәм күрсәтү һәм аларны үстерү. 										
Гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары	2024 - 2026 елларда										
Муниципаль программа ның бюджет ассигнован иеләре күләме	<p>Программаны финанс белән тәмин итү Мөслим муниципаль районы бюджетыннан каралган. Программаны Мөслим муниципаль районы бюджеты исәбеннән финанслауның гомуми күләме түбәндәгечә:</p> <table border="1" data-bbox="512 1626 1406 1995"> <thead> <tr> <th>Ел</th> <th>Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сум)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2024</td> <td>468,0</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>468,0</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>468,0</td> </tr> <tr> <td>Барлыгы:</td> <td>1 404,0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Мөслим муниципаль районының җирле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш.</p>	Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сум)	2024	468,0	2025	468,0	2026	468,0	Барлыгы:	1 404,0
Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сум)										
2024	468,0										
2025	468,0										
2026	468,0										
Барлыгы:	1 404,0										

<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре</p>	<p>Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2023 елга кадәр түбәндәгеләрне арттыру күздә тотыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студентлар хезмәт отрядлары хәрәкәтендә катнашучы яшь кешеләрнең өлешләре; - талантлы яшьләргә ярдәм күрсәтү өлкәсендәге башкарма хакимият органнары гамәлгә ашыра торган проектларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшь кешеләрнең өлешләре; - ижтимагый-сәяси активлык һәм гражданлык компетентлыгы буенча чараларда катнашучы яшь кешеләрнең өлешләре; - гражданлык-патриотик юнәлештәге чараларда катнашучы яшьләргә колачлау; - талантлы яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән конкурсларда катнашучы яшьләргә колачлау; - тискәре социаль күренешләргә профилактикалауга юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләргә колачлау; - яшьләр экстремизмын профилактикалау чараларына жәлеп ителгән яшьләр саны.
<p>Программаны башкаручылар</p>	<p>Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел» яшьләр үзәге» МБУ, «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгәт тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» МБУ, «Батыр» яшүсмерләр клубы.</p>
<p>Ярдәмче программалар исемлегә</p>	<p>«2024-2026 елларга Мөслим муниципаль районы яшьләре», «2024-2026 елларга «Мөслим муниципаль районының эшли торган яшьләре».</p>

1. Проблеманың эчтәлеге һәм аны хәл итәргә кирәклеген программа методлары белән нигезләү

Әлеге Программа Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2014 елның 29 ноябрәндәге 2403-р номерлы « 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында, 2018 елның 27 декабрәндәге 2950-р номерлы Россия Федерациясендә 2025 елга кадәр Иреклекне (волонтерлыкны) үстерү концепциясен раслау турында, Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 20 августындагы пр номерлы йөкләмәләре исемлеген раслау хакында-2215 балалар ялын үстерү буенча төбәк программаларын эшләү мәсьәләсе буенча һәм 2012 елның 24 августында №34547-пр балалар сәламәтләндрерү ялын оештыру мәсьәләләре буенча, «торак шартларын яхшырту да яшь гаиләләргә дәүләт ярдәме турында» 1999 елның 21 октябрәндәге 2443 номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында 2030 елга кадәр дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 04.02.2016 №63 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары, 03.09.2016 № 614 Татарстан Республикасында социаль өлкәне һәм ижтимагый инфраструктураны модернизацияләү һәм үстерү турында.

Программаның чаралары «2024 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенә милли максатлары һәм стратегик бурычлары турында» 2018 елның 7 маендагы 204 номерлы Россия Федерациясе Президенты Указын, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясе Хөкүмәтендә проект эшчәнлеген оештыру турында» 2018 елның 31 октябрәндәге 1288 номерлы карарын, аерым алганда, «Мәгариф» милли проектының «Социаль активлык» федераль проектын, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Хөкүмәтендә проект эшчәнлеген оештыру турында» 2019 елның 20 июнендәге 504 номерлы карарын Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәтенен өстенлекле юнәлешләре комплексында гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

Россия Федерациясе Президентының «Россия Федерациясендә экстремизмга каршы көрәш стратегиясен 2025 елга кадәр раслау турында» 2020 елның 29 маендагы 344 номерлы Указы нигезендә Яшьләрнен, 8 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге балаларны һәм яшүсмерләрен дә кертеп, яшьләрнен, предприятиеләрдә һәм оешмаларда укыган яшьләрнен, экстремизмга каршы тору субъектларының, яшьләр берләшмәләрен дә кертеп, көчләрен берләштерү бурычларын исәпкә алып, яшьләрнен төрле категорияләре белән эшләүнен өстенлекле юнәлешләре буенча Программасы чаралары актуальләштерелде. Программаның өстенлеге булып Россия Федерациясендә экстремизмга каршы тору стратегиясе бурычларын 2025 елга кадәр гамәлгә ашыру тора. Профилактик бурычларны хәл итүне исәпкә алып, Программа яшьләрне социальләштерү өчен шартлар тудыруга һәм яшьләрнен аерым яшь һәм социаль категорияләренә ярдәм чараларын камилләштерүгә, социологик тикшеренүләр уздыруга (экстремизм һәм террорчылык идеологиясенен яшьләр мохитенә үтеп керүенә каршы тору мәсьәләләрен дә кертеп), Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә, югары һәм урта һөнәри белем бирү мәгариф оешмаларында, Татарстан Республикасы предприятиеләрендә һәм оешмаларында экстремизм идеяләренен яшьләр мохитенә үтеп керүен профилактикалау буенча субъектлар эшчәнлегенен нәтижәлелеген мониторинглауга һәм баяләүгә юнәлдерелгән.

?

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 04 мартындагы 149 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында халыкка психологик ярдәм күрсәтү системасы субъектларының ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлеге Регламентын үтәү йөзеннән, Программа чаралары исәбендә халыкка психологик ярдәм күрсәтүнең ведомствоара системасын үстерү бурычлары тормышка ашырыла, аның эшләве Татарстан Республикасы яшьләренән психологик ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән.

Дәүләт яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләрен гамәлгә ашыру, яшьләр проблемаларын нәтижәле хәл итү өчен программа методы актив кулланыла.

Тармакара өлкә буларак дәүләт яшьләр сәясәте үзенчәлегенә бәйле рәвештә яшьләр белән эшләүнең барлык бурычлары буенча ведомствоара координация ныгыды: мәгариф, эшкә урнашу, патриотик, хокукый тәрбия бирү, үз-үзенә тормышка ашыру, ял итү, тискәре социаль күренешләренә профилактикалау, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыру.

Муниципаль яшьләр сәясәте шәһәрнең яшь буынын формалаштыруда, үстерүдә һәм актив файдалануда мөһим инструмент булып тора.

Программаның булу һәм гамәлгә ашырылу актуальлеге яшәү зарурлыгы белән аңлатыла - бүгенге көндә яшь кешеләрнең социаль хәле структурасында ике тенденция ачык аерылып тора:

- яшьләр үз көчләренә ышанычлырак булып китте, тормыш проблемаларын хәл итүгә эзерлек дәрәжәсе артты, шәхси тормыш перспективалары һәм тормыш максатларына ирешү өчен мөмкинлекләр ачыграк күренә башлады;

- борчылу һәм ачу арту, арыганлык, тормыш һәм киләчәк өчен курку, уңышсызлыklar кичерү.

Элеккечә үк, яшьләр арасында киң таралган асоциаль тәртип - алкоголь һәм психоактив матдәләр, тәмәке, иртә женес элементләре, яшьләренән криминаль субкультурасы кебек асоциаль тәртип - киләчәк буын өчен зур куркыныч.

Мондый тотышның социаль куркынычы шунда ки, тормыш тәҗрибәсе булмаган яшь кешеләр алкогольизм, наркомания, агрессия нәтижәләрен фаразлый алмыйча аларны нормадан тайпылышлар дип санамыйлар.

Аларны массакүләм тарату яшүсмерләрдә нормаль тәртип иллюзиясен тудыра, һәм бу, ахыр чиктә, үз "нормалары" белән махсус яшүсмерләр-яшьләр субкультураларын формалаштыруга китерә, алар нәрсә тели, шуны эшләргә рөхсәт итә.

Хәзерге заман яшьләре проблемалары муниципаль дәрәжәдә дәүләт яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлешләрен билгели: ижтимагый әһәмиятле инициативаларга ярдәм итү, яшьләренән, яшьләр, балалар ижтимагый берләшмәләренән ижтимагый файдалы эшчәнлегенә ярдәм итү; яшь гражданнарның икътисадый мөстәкыйльлеген тәмин итүгә һәм аларның хезмәткә хокукларын гамәлгә ашыруга ярдәм итү; яшь гаиләләргә дәүләт ярдәме күрсәтү; яшьләр өчен социаль хезмәтләр күрсәтү; яшь гражданнарның сәламәтлеген саклау, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру, аларны тәрбияләү һәм аларга белем бирү өчен шартлар тудыру.

Яшьләренән дәүләт яшьләр сәясәтен формалаштыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашуы өлеге программаның бер принцибы булып тора.

Программаны гамәлгә ашыруның төп принциплары:

- тармакара өлкә буларак дәүләт яшьләр сәясәтенең өстенлеге, барлык

дәрәжәләрдәге максатчан һәм инвестиция программаларын гамәлгә ашыруда муниципаль учреждениеләрнең матди базасыннан файдалану;

- яшьләр сәясәтенең заманча ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, яшьләр сәясәте муниципаль учреждениеләре эшчәнлеген яңадан үзгәртү;
- формаль булмаган субкультуралар белән хезмәттәшлек каналларын жайга салу;
- очрашулар, түгәрәк өстәлләр оештыру, яшьләр инициативаларының еллык фестивальләрен уздыру һәм укучы, эшче, ижади, яшьләр өлкәсендә ижтимагый берләшмәләр төзүне стимуллаштыру юлы белән яшьләр белән диалог оештыру.

Башкарма комитетның Яшьләр эшләре бүлегә үз эшчәнлегендә, барыннан да элек, яшь буынны мәдәни, әхлакый кыйммәتلәр тәрбияләү, гражданлык позициясе тәрбияләү, күпкырлы интеллектуаль үсеш өчен шартлар тудыру юлы белән, район потенциалын формалаштыру буенча мөһим юнәлешләрнең зур спектрнын гамәлгә ашыра.

Программа чараларын уңышлы гамәлгә ашыру өчен яшьләр сәясәтенең муниципаль инфраструктурасы актив файдаланыла: «Мизгел», «Форпост» 2 яшьләр үзәге 1 яшьләрнең - «Батыр» яшүсмерләр клубы, аларның төп эшчәнлеге - яшүсмерләрнең ялын һәм мәшгульлеген оештыру, яшьләр арасында социаль-тискәре күренешләрне профилактикалау, яшүсмерләр һәм яшьләр белән спорт-сәламәтләндерү эше.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә Мөслим муниципаль районында узган елларда яшь Мөслимләрдә актив һәм сәламәт яшәү рәвешенә ихтыяжлар тәрбияләү, сәламәтлекне ныгыту, гражданлык позициясен үстерү, хезмәт һәм социаль активлыкка ирешү өчен нигез булдырылды.

Мөслим муниципаль районында 18 828 кеше, 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләр - 4477 кеше яши.

Мөслим муниципаль районындагы яшьләр сәясәте, шәһәрнең социаль сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе буларак, бүген системалы һәм тотрыклы характер йөртә, яшь буынны үстерүгә һәм аның проблемаларын хәл итүгә актив ярдәм итә.

Дәүләт яшьләр сәясәтен алга таба үстерү өчен яшьләр арасында булган проблемаларны хәл итү таләп ителә:

- яшьләр лидерларын ачыклау, тәрбияләү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру системасын камилләштерү зарурлыгы;
- Татарстан Республикасы яшьләренең кыйммәт ориентирларын формалаштыруда гражданлык-патриотик тәрбиянең ролен көчәйтү;
- яшьләрнең хезмәт активлыгын күтәрү һәм аларны ижади проектларга яшьләр арасында тискәре социаль күренешләрне профилактикалау чарасы буларак жәлеп итү зарурлыгы;
- яшьләр сәясәте инфраструктурасы жәмгыять тарафыннан куела торган таләпләрдән һәм яшьләрнең ихтыяжларыннан артта кала.

2. Программаның максаты һәм бурычлары

Программаның максаты - Татарстан Республикасының Мөслим муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге мәсьәләләрне хәл итү таләп ителә:

- балалар һәм яшьләрнең ялын оештыру өчен кирәкле шартлар тудыру,

сәламәтләндрерү эфффектын күтәрү

- Татарстан Республикасы авыл яшьләренәң социаль һәм икътисадый активлығын арттыру өчен шартлар тудыру

- яшьләренәң социаль үсешә белән идарә итү, аның ижади потенциалын республиканың көндәшлеккә сәләтлеләген ныгытуда куллану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тудыру;

- яшьләргә патриотик тәрбия бирү системасын үстерү һәм модернизацияләү

- дәүләт яшьләр сәясәтенәң нәтижәлеләген күтәрү;

- инфраструктураны ныгыту һәм яшьләр сәясәте учреждениеләренәң энергетика нәтижәлеләген арттыру;

- яшь буынның комплекслы үсешә һәм тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартлар тудыру, авыр тормыш хәлендә калган балаларга дәүләт ярдәмә күрсәтү;

- Татарстан Республикасы предприятиеләрендә һәм оешмаларында эшләүчә яшьләргә карата гамәлгә ашырыла торган яшьләр сәясәтенәң нәтижәлеләген күтәрү, эшләүчә яшьләренәң социаль һәм икътисадый активлығын арттыру өчен шартлар тудыру;

- Татарстан Республикасында ирекеләк (волонтерлык) үсешенә ярдәм итү һәм аны үстерү.

3. Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны гамәлгә ашыру өч елга - 2024-2026 елларга исәпләнгән.

4. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Муниципаль программа Мөслим муниципаль районы бюджетыннан файдалануны күздә тотта.

Программаны финанслауның гомуми күләме Мөслим муниципаль районы бюджеты исәбеннән 1 404, 00 мең сум тәшкил итәчәк.

Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары(мең сум)
2024	468,0
2025	468,0
2026	468,0
Барлығы:	1 404,0

Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Мөслим муниципаль районының жирле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштереләргә тиеш.

5. Программа чаралары системасы

Программаның чаралары яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә хезмәт күрсәтүләренәң һәм эшләренәң база (тармак) исемлегә, Россия Федерациясенәң һәм Татарстан Республикасының норматив документлары нигезендә билгеләнде.

Программа чаралары системасы түбәндәге юнәлешләр буенча эшләренә берләштерә:

- яшүсмерләр һәм яшьләренәң асоциаль һәм деструктив тотышын

профилактикалауга, социаль куркыныч хэлдэ булган балаларга һәм яшьлэргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар оештыру;

- талантлы һәм инициативалы яшьләрне үстерү системасын формалаштыруга, яшүсмерлэргә һәм яшьлэргә үз мөмкинлекләрен гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга, яшүсмерләрнең һәм яшьләрнең ижади, һөнәри, интеллектуаль мөмкинлекләрен үстерүгә юнәлдерелгән яшьләр сәясәте өлкәсендә чаралар оештыру;

- яшьлэргә гражданлык һәм патриотик тәрбия бирүгә, яшьләр арасында толерантлык тәрбиялүгә, яшьләр арасында хокукый, мәдәни һәм әхлакый кыйммәтләр булдыруга юнәлтелгән яшьләр сәясәте өлкәсендә чаралар оештыру;

- яшьләрне инновация, эшкуарлык, ихтыярий (волонтерлык) һәм башка социаль әһәмиятле эшчәнлеккә жәлеп итүгә, шулай ук яшьләрнең гражданлык активлығын үстерүгә һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыруга, шулай ук яшьләрне үзлегеннән алу өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән яшьләр сәясәте өлкәсендә чараларны оештыру;

- яшьләр үсеше өчен уңайлы мәгълүмат кыры формалаштыру, дәүләт структуралары, ижтимагый берләшмәләр һәм яшьләр арасында кире элемент механизмнарын булдыру, шулай ук яшьләрне патриотик һәм гражданлык ягыннан тәрбиялү мәнфәгатьләрендә мәгълүмати инфраструктурадан файдалануның нәтижәләлеген арттыру;

- гаилә культурасының һәм уңышлы яшь гаилә образының кыйммәтләрен формалаштыруга, яшь гаиләлэргә һәрьяклап ярдәм итүгә юнәлдерелгән яшь гаиләләр өчен уңай шартлар тудыру һәм чаралар оештыру;

- сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен формалаштыру, яшьләрнең физик үсеше өчен шартлар тудыру, экологик мәдәният формалаштыру, шулай ук яшьләрнең тормыш эшчәнлегенә иминлегенә культурасын күтәрү.

6. Программаның икътисади, социаль һәм экология ягыннан нәтижәләлеген бәялү

Программаны гамәлгә ашыруның социаль нәтижәсе:

- торақ шартларын яхшырткан гаиләләр санын арттыру, республикада демографик хәлне яхшырту;

- яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен тотрыклы формалаштыру;

- яшьләр арасында хокук бозулар, наркомания, алкогольизм, тәмәке тарту очрақларының кимүе;

- яшьләрнең республиканың социаль-икътисади, ижтимагый-сәясәт һәм социаль-мәдәни үсешенә керткән өлешен арттыру;

- патриотик, сәясәт һәм гражданлык активлығы, яшьләрнең житлеккәнлегенә дәрәжәсен күтәрү;

- социаль әһәмиятле программаларда һәм проектларда эшләүче яшьләр санын арттыру;

- яшьләрнең үз-үзен оештыру һәм үзидарә дәрәжәсен күтәрү.

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» программасына 1 нче кушылта

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА ТР МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ЯШЬЛӘР СӘЯСӘТЕН
ҮСТЕРҮ» МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ ЧАРАЛАРЫ ПЛАНЫ**

Программаның чаралары түбәндәге финанслау күләмнәре белән түбәндәге юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

№ т/б	Чараларның эчтәлегә	Үтәү срогы	Башкаручылар	Финанслау чыганагы	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)		
					2024 ел	2025 ел	2026 ел
1.	«2024-2026 елларга Мөслим муниципаль районы яшьләре» ярдәмче программасын гамәлгә ашыру	2024-2026 еллар	ММР башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә, «Мизгел» яшьләр үзәгә» МБУ, «Форпост» үзәгә» МБУ, «Батыр» ЯК	Жир ле бюд жет	370,0	370,0	370,0
2.	«Мөслим муниципаль районының 2024 - 2026 елларга эшләүче яшьләр» ярдәмче программасын гамәлгә ашыру.	2024-2026 еллар	ММР башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә, «Мизгел» яшьләр үзәгә» МБУ, «Форпост» үзәгә» МБУ, «Батыр» ЯК	Жир ле бюд жет	98,0	98,0	98,0
Барлығы:					468,0	468,0	468,0

ОДМС – Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе;
«Мизгел» МБУ - «Мизгел» яшьләр үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе.
«ФОРПОСТ» МБУ - Мөслим муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе, «Батыр» яшүсмерләр клубы.

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯШЬЛӘРЕ» ЯРДӘМЧЕ
ПРОГРАММАСЫ – 1**

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның атамасы	«2024 - 2026 елга Мөслим муниципаль районы яшьләре» (алга таба - ярдәмче программа)
Муниципаль заказ бирүче ТР Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел»ЯУ, МБУ
Ярдәмче программаның төп эзерләүчеләр	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел»ЯУ, МБУ
Ярдәмче программаның максаты	яшьләрнең социаль үсешенә идарә итү, аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тәмин итү, хезмәт, көнкүреш, мәдәният, ял итү, социаль яклау өлкәсендә яшьләр мәнфәгатьләрен канәгатьләндерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үз ихтияжларын канәгатьләндерү өчен дә, жәмгыять үсеше мәнфәгатьләрендә дә яшьләрнең инновацион мөстәкыйль эшчәнлеген өчен шартлар тудыру; 2. Яшьләр сәясәте өлкәсендә республика һәм Федераль программаларны гамәлгә ашыруда җирле һәм актив катнашу; 3. Яшьләрнең социаль-икътисадый проблемаларын хәл итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру; Хәзерге шартларда яшьләрне социальләштерү өчен шартлар тудыру; 5. Балалар һәм яшьләр хәрәкәтенең барлыкка килүенә һәм үсешенә ярдәм итү; 6. Сәләтле һәм талантлы яшьләрне ачыклау һәм аларга ярдәм итү; 7. Яшьләрне тәмин итү мөһлүмат системасын булдыру;

	<p>8.Балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча инфраструктура һәм учреждениеләрне кинәйтү; 9.Яшь буын арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау.</p>										
<p>Ярдәмче программасының этаплары һәм сроклары</p>	<p>2024-2026 еллар</p>										
<p>Ярдәмче программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре</p>	<p>Ярдәмче программаны финанс белән тәмин итү Мөслим муниципаль районы бюджетыннан каралган. Программаны Мөслим муниципаль районы бюджеты исәбеннән финанслауның гомуми күләме түбәндәгечә:</p> <table border="1" data-bbox="678 667 1343 1070"> <thead> <tr> <th data-bbox="678 667 849 840">Ел</th> <th data-bbox="849 667 1343 840">Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="678 840 849 900">2024</td> <td data-bbox="849 840 1343 900">370,0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 900 849 960">2025</td> <td data-bbox="849 900 1343 960">370,0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 960 849 1021">2026</td> <td data-bbox="849 960 1343 1021">370,0</td> </tr> <tr> <td data-bbox="678 1021 849 1070">Барлығы</td> <td data-bbox="849 1021 1343 1070">1110,0</td> </tr> </tbody> </table> <p>ы: Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Мөслим муниципаль районының жириле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.</p>	Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)	2024	370,0	2025	370,0	2026	370,0	Барлығы	1110,0
Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)										
2024	370,0										
2025	370,0										
2026	370,0										
Барлығы	1110,0										
<p>«Программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган ахыргы нәтижәләр:</p>	<p>1нче ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә 2026 елга арттыру күздә тотыла: талантлы яшьләргә ярдәм итү өлкәсендәге проектларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшь кешеләрнең өлеше; ижтимагый-сәяси активлык һәм гражданлык компетентлыгы буенча чараларда катнашучы яшь кешеләрнең өлешләре; талантлы яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән конкурсларда катнашучы яшьләрне колачлау; тискәре социаль күренешләрне профилактикалауга юнәлдерелгән чараларда катнашучы яшьләрне колачлау; яшьләр экстремизмын профилактикалау чараларына жәлеп ителгән яшьләр саны;</p>										

	регионара яшьләр хезмәттәшлеге өлкәсендәге чаралар саны
Ярдәмче программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел»ЯҮ, МБУ «Мөслим муниципаль районының жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге «ФОРПОСТ», «Батыр» яшүсмерләр клубы.

1. Программа ысулы белэн проблеманы эчтэлеге һәм аны хэл итү кирәклеген нигезләүче ярдәмче программалар - 1

Районда яшьләр сәясәте берничә стратегик мәсьәләгә карый һәм яшьләрне социальләштерү һәм үз-үзләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруга, аның потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән эзлекле, тотрыклы үсүче чаралар системасы булып тора.

Яшьләр сәясәтенең өстенлекле юнәлеше - яшьләрнең социаль, ижади һәм һөнәри мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен мөмкинлекләр тудыру. Эшнән төп принцибы - яшьләрдән башка яшьләр өчен берни дә түгел.

Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2014 елның 29 ноябрәндәгә күрсәтмәсә 2403-р номерлы Россия Федерациясенең 2025 елга кадәргә дәүләт яшьләр сәясәте нигезләре расланды.

1- Ярдемче программаны гамәлгә ашыру кысаларында район яшьләре белән эшләүнең түбәндәгә өстенлекле юнәлешләре билгеләнде:

1. Үз ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен дә, жәмгыять үсеше мәнфәгатьләрендә дә яшьләрнең инновацион мөстәкыйль эшчәнлегә өчен шартлар тудыру;

2. Яшьләр сәясәте өлкәсендә республика һәм Федераль программаларны гамәлгә ашыруда жирле һәм актив катнашу;

3. Яшьләрнең социаль-икътисадый проблемаларын хэл итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру;

4. Заманча шартларда яшьләрне социальләштерү өчен шартлар тудыру;

5. Балалар һәм яшьләр хәрәкәтенең барлыкка килүенә һәм үсешенә ярдем итү; 6. Сәләтле һәм талантлы яшьләргә күренү һәм ярдем итү; 7. Яшьләрне мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру;

8. Балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча инфраструктура һәм учреждениеләрне киңәйтү; 9. Үсеп килүче буын арасында сәламәт яшәү рәвеше пропагандасы.

Ярдемче программаны гамәлгә ашыру нәтижәсендә яшьләр социаль төркем буларак үзләренең социаль хәлен ала башлады, бу хэл ижтимагый эшчәнлеккә актив рәвештә кертелү һәм муниципаль мәсьәләләрне хэл итүдә инициативалар күрсәтү белән характерлана. 1 ярдемче программаны гамәлгә ашыру яшьләрнең шәһәрләргә миграциясен киметү һәм авыл жирлегә кысаларында хезмәт мәшгульлеген эзләүгә юнәлеш бирү өчен уңай шартлар тудыруга ярдем итә.

2. 1-Ярдәмче программаның максатлары һәм бурычлары

Ярдәмче программаның максаты - 1 - Яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту, хезмәт, көнкүреш, мәдәният, ял итү, социаль яклау өлкәсендә яшьләр мәнфәгатьләрен канәгатьләндерү өчен уңай шартлар тәмин итү.

Куелган максатка ирешү өчен 1 Ярдәмче программаның түбәндәге мәсьәләләрен хәл итү таләп ителә:

1. Авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру
2. Авыл яшьләренең икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру
3. Яшьләрне районның ижтимагый тормышына жәлеп итү өчен шартлар тудыру.
4. Яшьләр ижтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүгә ярдәм итү.
5. Яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру.
6. Яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр ижтимагый оешмалары инициативасы белән гамәлгә куелган социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру.

2. Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары

1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру - өч елга - 2024-2026 елларга исәпләнгән.

3. 1 нче ярдәмче программаны ресурслар белән тәмин итү

Ярдәмче программаны финанс белән тәмин итү Мөслим муниципаль районы бюджетыннан каралган.

Финанслауның гомуми күләме Мөслим муниципаль районы бюджеты акчаларыннан түбәндәгеләрне тәзи:

Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)
2024	370,0
2025	370,0
2026	370,0
Барлығы:	1 110,0

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Мөслим муниципаль районының жирле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш.

4. 1- Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге бәяләү

1 Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге 1- Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру нәтижәләрен һәм аның яшь буынның тормыш сыйфатын арттыруны, яшьләрнең социализациясен һәм үз-үзен тормышка ашыруын характерлаучы төп чараларын бәяләү индикаторлары һәм күрсәткечләре нигезендә бәяләнә.

1 ярдәмче программаның социаль нәтижәләгә яшь буынның социаль иминлек дәрәжәсен арттыруга юнәлдерелгән;

- яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен тотрыклы формалаштыру;

- яшьләрнең республиканың социаль-иқтисадый, ижтимагый-сәяси һәм социаль-мәдәни үсешенә керткән өлешен арттыру;

- социаль әһәмиятле программаларны һәм проектларны гамәлгә ашыруда эшләүче яшьләр санын арттыру;

- яшьләрнең үз-үзен оештыру һәм үзидарә дәрәжәсен күтәрү.

«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» программасына 2 нче кушымта

«2024-2026 ЕЛЛАРГА МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ЯШЬЛӘРЕ»ЯРДӘМЧЕ
ПРОГРАММАСЫНЫҢ ЧАРАЛАР ПЛАНЫ

Ярдәмче программа чаралары түбәндәге финанслау күләмнәре белән түбәндәге юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

№ т/б	Чараларның эчтәлегә	Үтәү срогы	Башкаручылар	Финан слау чыгана гы	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)		
					2024 ел	2025 ел	2026 ел
1. Яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр өчен, яшьләрнең лидерлык сыйфатларын үстерү һәм яшьләр һәм яшьләр ижтимагый оешмалары инициативасы белән гамәлгә куелган социаль эһәмиятле проектларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру							
	1.1. Халыкның төрле төркемнәре арасында ижади һәм спорт - сәламәтләндерү конкурслары уздыруны оештырырга: «Волонтер көне»; - «Больничная клоунада» муниципаль проектын гамәлгә ашыру	2024-2026 еллар	ОДМС, МЦ, үзәге. «Мизгел» «Форпост»	Жирле бюджет	15,0 5,0	15,0 5,0	15,0 5,0

<p>- «Фиджитал-спорт» буенча муниципаль чемпионат</p> <p>«Мизгел FM» яшьләр урам радиосы» медиапроекты</p> <p>- район яшьләре өчен кулинар мастер-класслар циклы;</p> <p>- социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү кысаларында ДИПИ тәрбияләнүчеләренә шефлык итү;</p> <p>- Чаралар үткөрү, Яшьләр көненә багышланган;</p> <p>- Нәтижәләр буенча кече коллегия яшьләр сәясәте учреждениеләре эшчәнлеген тәмин итү</p>				20,0	20,0	20,0	
«Мизгел FM» яшьләр урам радиосы» медиапроекты				-	-	-	
- район яшьләре өчен кулинар мастер-класслар циклы;				10,0	10,0	10,0	
- социаль әһәмиятле проектларга ярдәм итү кысаларында ДИПИ тәрбияләнүчеләренә шефлык итү;				10,0	10,0	10,0	
- Чаралар үткөрү, Яшьләр көненә багышланган;				100,0	100,0	100,0	
- Нәтижәләр буенча кече коллегия яшьләр сәясәте учреждениеләре эшчәнлеген тәмин итү				-	-	-	
2. Яшь буынның ижтимагый-сәяси активлыгын һәм граждан компетентлыгын формалаштыру							
2.1. Яшьләргә хокукый агарту һәм яшьләргә хокукый белем дәрәжәсен күтәрүгә юнәлдерелгән чаралар үткөрү	2024-2026 еллар	ОДМС, МЦ, үзәге.	«Мизгел» «Форпост»	Жирле бюджет	-	-	-

4. Сэлэтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру

	- телевизион республика фестивалендә катнашу	2024-2026 еллар	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	Жирле бюджет	-	-	-
--	--	--------------------	-----------------------------------	-----------------	---	---	---

<p>эшләүче яшьләргә «Безнен Заман- Наше Время»;</p> <p>- «Мәктәп стендабы» муниципаль уеннары;</p> <p>- «ИкРок» республика балалар һәм яшьләр рок-фестивале;</p> <p>- «Созвездие - Йолдызлык» эстрада сәнгате республика телевизион яшьләр фестивале</p> <p>- яшьләр һәм яшь гаиләләр өчен тематик дискотекалар һәм Кинопати үткәрү.</p>	<p>Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы комитеты, «Яшьләр үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе.</p>	<p>5,0</p> <p>-</p> <p>200,0</p> <p>5,0</p>	<p>5,0</p> <p>-</p> <p>200,0</p> <p>5,0</p>	<p>5,0</p> <p>-</p> <p>200,0</p> <p>5,0</p>
Барлығы:		370, 00	370, 00	370, 00

ОДМС - Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел» МБУ - «Мизгел» яшьләр үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе.

«ФОРПОСТ» МБУ - Мөслим муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формирваниеләре үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе, «Батыр» яшүсмерләр клубы - «Батыр» ПК.

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
ЭШЛӘҮЧЕ ЯШЬЛӘРЕ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ-2**

2 -ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

2 - Ярдәмче программа атамасы	«2024 - 2026 елларга Мөслим муниципаль районының эшче яшьләре» (алга таба - 2 нче ярдәмче программа)
Муниципаль заказ бирүче ТР Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге	ТР Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
Ярдәмче программаны төп әзерләүчеләр	ТР Мөслим муниципаль районы Башкарма комитеты Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге
2 -Ярдәмче программаны эшләү өчен нигезләр	<p>-РФ Президентының «Россиянең традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрен саклау һәм ныгыту буенча дәүләт сәясәте нигезләрен раслау турында» 2022 елның 09 ноябрәндәге 809 номерлы Указы;</p> <p>-РФ Президентының «РФ субъектларының югары вазыйфай затлары (дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) эшчәнлеген һәм РФ субъектларының башкарма хакимият органнары эшчәнлеген нәтижәләгән бәяләү турында» 2021 елның 04 февралендәге номерлы Указы;</p> <p>-«Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрәндәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон;</p> <p>– «2030 елга кадәр Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте стратегиясен раслау турында» 2016 елның 04 февралендәге 63 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары;</p> <p>– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт яшьләр сәясәте нигезләрен раслау турында» 2014 елның 29 ноябрәндәге 2403-р номерлы күрсәтмәсе.</p>
2 нче Ярдәмче программаның максаты:	Яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын күтәрү Мөслим муниципаль районы яш буынының тормыш сыйфатын яхшырту өчен уңай шартлар тудыру

<p>2 нче Ярдәмче программаның бурычлары:</p>	<p>Яшьләрне мәгълүмат белән тәэмин итү системасын булдыру; Түбәндәгеләр өчен шартлар тудыру: - яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру; - ижади потенциалны гамәлгә ашыру; - яшьләрне районның ижтимагый тормышына жәлеп итү;</p>
--	---

	<p>-яшьләр ижтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүдә ярдәм итү; ижтимагый оешмалар һәм хәрәкәтләр; -яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру.</p>										
Гамәлгә ашыру этаплары һәм сроклары .	2024 - 2026 елларда										
Бюджет ассигнованиеләренең күләме	<p>Программаны финанс белән тәмин итү Мөслим муниципаль районы бюджетыннан каралган. Программаны Мөслим муниципаль районы бюджеты исәбеннән финанслауның гомуми күләме түбәндәгечә:</p> <table border="1" data-bbox="580 674 1345 1021"> <thead> <tr> <th>Ел</th> <th>Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2024</td> <td>98,0</td> </tr> <tr> <td>2025</td> <td>98,0</td> </tr> <tr> <td>2026</td> <td>98,0</td> </tr> <tr> <td>Барлығы:</td> <td>294,0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Мөслим муниципаль районының жирле бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.</p>	Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)	2024	98,0	2025	98,0	2026	98,0	Барлығы:	294,0
Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары (мең сумнарда)										
2024	98,0										
2025	98,0										
2026	98,0										
Барлығы:	294,0										
Ярдәмче программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел» Яшьләр үзәге; «ФОРПОСТ» Мөслим муниципаль районының жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формираниеләре үзәге» МБУ, «Батыр» ЯК.										
2 нче Ярдәмче программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган нәтижеләр	<p>Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 ел башына түбәндәге нәтижеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - барлык төр консультацияләр (индивидуаль, электрон, телефон) белән колачлаган яшьләр санын арттыру; - авылны социаль үстерү программаларында катнашучы, социаль проектлаштыруга һәм бизнес-планлаштыруга өйрәнгән яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру; - интеллектуаль-ижади чараларга жәлеп ителгән яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру; - районның яшьләр ижтимагый берләшмәләрендә катнашучы яшьләр саны арту; - яшьләр арасында жинаятьчелек, наркомания, алкогольизм, экстремизм кебек тискәре (ижтимагый куркыныч) күренешләргә кыскарту 										

1. 2 нче Ярдэмче программаны гамэлгэ ашыру өлкэсендэ гомуми характеристика

Дэүлэт яшьләр сәясәте 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге гражданның юнәлдерелгән. Мөслим муниципаль районында 18 828 кеше яши, 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләр - 4477 кеше.

Безнең яшьләр яңа идеяләр һәм программалар өчен ачык, муниципаль мәсьәләләргә хәл итүдә инициатива күрсәтергә әзер, дип ышанып әйтергә мөмкин.

Район яшьләре белән эшләүнең түбәндәге өстенлекле юнәлешләре билгеләнде: мәгълүмати тәмин итү системасын булдыру, социаль һәм икътисадый активлыкны арттыру өчен шартлар тудыру, яшьләргә рухи, физик һәм ижади үсешенә ярдәм итү.

Авыл яшьләргә мәгълүмат һәм коммуникацияләр дөньясында активлыгы соңгы елларда бик нык үзгәрдә. Яшьләр китап, радио һәм газеталар кебек мәгълүмат каналларга актив мөрәжәгать итмиләр диярлек. Төп мәгълүмат-ресурс каналы "Интернет" чөйрә булды. Авыл яшьләргә мәгълүмат активлыгын үстерүдә төп бурыч - мәгълүмат-аңлату ярдәме күрсәтү. Яшьләргә социаль активлыгын күтәрү шартларын булдыру бурычын гамэлгә ашыру кысаларында тиешле чаралар, шул исәптән слетлар һәм форумнар үткәрелә. Авыл яшьләргә рухи, физик һәм ижади үсешенә ярдәм итү бурычын хәл итү максатында ижади чаралар уздырыла.

Яшьләр бүгенге яшь буынның мөһим өлеше булып тора, аның проблемалары авылда аеруча ачык чагылган. Авыл жирлегендәге яшьләр арасында эшкә урнашу өчен шартлар булмау, мәдәни ихтыяжларның үсмәве һ. б. аеруча кискен тора. Ә моның нәтижәсе - ижади хезмәт эшчәнлеген санга сукмау, жәмгыятьнең торышы өчен җаваплылыкны киметү. Ярдэмче программаны гамэлгә ашыру нәтижәсендә яшьләр социаль төркем буларак үзләргә социаль хәлен ала башлады, бу хәл ижтимагый эшчәнлеккә актив рәвештә кертелү һәм муниципаль мәсьәләләргә хәл итүдә инициативалар күрсәтү белән характерлана. 2 -Ярдэмче программаны гамэлгә ашыру яшьләргә шәһәрләргә миграциясен киметү һәм авыл жирлеге кысаларында хезмәт мәшгульлеген эзләүгә юнәлеш бирү өчен уңай шартлар тудыруга ярдәм итә.

Бүгенге көндә яшьләр белән эшләү системасында ныклы алга китеш бар, шуңа күрә яшьләр арасында күп кенә тырышык һәм инициативалар 2-Ярдэмче программаны гамэлгә ашыру кысаларында гамэлгә ашырылачак.

Югарыда әйтелгәннәр район яшьләргә тормыш сыйфатын яхшыртуга һәм тулы социаль-икътисадый нәтижәгә ирешүгә юнәлтелгән чаралар системасының актуальлеген күрсәтә.

Төрле өлкәләрдә районның социаль-икътисадый үсеше (мәгариф, сәламәтлек саклау, элемент, транспорт һ.б. өлкәләрдә), авыл жирендә тормыш рәвешен модернизацияләү һәм алга таба эшчәнлек юнәлешләре нәтижәсендә аларның жәлеп итүчәнлеген арттыру Мөслим районында үз киләчәген төзүгә теләгән яшьләр өчен оптималь мөмкинлекләр тудыруга мөмкинлек бирәчәк.

2. 2-Ярдәмче программанының төп максатлары һәм бурычлары, программа чаралары, көтелә торган ахыргы нәтижеләр, 2-Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары.

Ярдәмче программаның максаты - яшьләрнең социаль һәм икътисадый активлыгын арттыру Мөслим муниципаль районының яшь буынының тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тудыру.

Куелган максатка ирешү өчен 2-Ярдәмче программаның түбәндәге мәсьәләләрен хәл итү таләп ителә:

1. Авыл яшьләрен мәгълүмат белән тәмин итү системасын булдыру

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижелелеге яшьләрнең консультацияләрнең барлык төрләре (шәхси, электрон, телефон), яшьләрнең гомуми санына караган өлеше арту күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

7. Авыл яшьләренең социаль активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижелелеге авылны социаль үстерү программаларында катнашучы яшьләрнең чагыштырма авырлыгын арттыру, социаль проектлаштыруга өйрәтү, социаль киеренкелек дәрәжәсен киметү күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

8. Авыл яшьләренең икътисадый активлыгын арттыру өчен шартлар тудыру

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижелелеге бизнес-планлаштыру нигезләренә өйрәнгән яшьләрне колачлау күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк, бу грант нигезендә конкурсларда катнашырга мөмкинлек бирәчәк.

4. Яшьләрнең ижади потенциалын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижелелеге талантлы яшьләргә ярдәм күрсәтү өлкәсендә интеллектуаль-ижади чараларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшьләрнең, аларның гомуми санына жәлеп ителгән өлешен арттыру күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

5. Яшьләрне районның ижтимагый тормышына жәлеп итү өчен шартлар тудыру.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижелелеге районыбызның яшьләр ижтимагый берләшмәләрендә катнашучы яшьләрнең гомуми санының артуы күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.

9. Яшьләр ижтимагый оешмаларын һәм хәрәкәтләрен үстерүгә ярдәм итү.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижелелеге түбәндәге күрсәткечләр нигезендә бәяләнәчәк:

- башкарма хакимият органнары гамәлгә ашыра торган проектларга жәлеп ителгән яшь кешеләр өлешен арттыру;

- Яшьләр парламенты эшчәнлегенә жәлеп ителгән 18 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләрнең чагыштырма авырлыгы.

10. Яшьләр сәясәте өлкәсендә кадрлар резервын формалаштыру.

Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2024-2026 еллар.

3. 2-Ярдәмче программаның күләмнәре һәм финанслау чыганакалары

Муниципаль ярдәмче программа Мөслим муниципаль районының бюджет чараларын куллануны күздә тотта

Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Мөслим муниципаль районы бюджеты акчаларынан 294,00 сум тәшкил итәчәк.

Ел	Мөслим муниципаль районы бюджеты акчалары(мең сум)
2024	98,0
2025	98,0
2026	98,0
Барлығы:	294,0

Ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга һәм план чорына Мөслим муниципаль районының жирле бюджеты проектын формалаштырганда ел саен төгәлләнергә тиеш.

4. 2-Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү.

2-Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеге яшь кешеләрнең тормыш сыйфатын күтәрүне, аларны социальләштерүне һәм үз-үзләрен гамәлгә ашыруны характерлаучы 2-Ярдәмче программа һәм аның төп чаралары нәтижәләрен бәяләү күрсәткечләре нигезендә бәяләнә.

2-Ярдәмче программаның социаль нәтижәләлеге түбәндәгеләргә юнәлдерелгән:

- яшьләрнең районның социаль-икътисадый үсеше белән кызыксынуы һәм бу процесста катнашырга әзерлеге;
- авыл жирлегендә уңай демографик тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту;
- социаль әһәмиятле программаларда һәм проектларда эшләрүче яшьләр санын арттыру;
- яшьләрнең хезмәт, эшқуарлык, ижади активлығын күтәрү;
- яшьләрнең социаль киеренкелеге кимү;
- авылдан шәһәргә яшьләрнең миграция агымы кимү;
- авыл яшьләрнең тормыш сыйфаты яхшырту.

*«2024-2026 елларга Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районында яшьләр сәясәтен
үстөрү» программасына 3 нче кушымта*

**«2024-2026 ЕЛЛАРГА МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЭШЧЕ ЯШЬЛӘРЕ» ЯРДӘМЧЕ
ПРОГРАММАСЫНЫҢ ЧАРАЛАР ПЛАНЫ**

Ярдәмче программа чаралары түбәндәге финанслау күләмнәре белән түбәндәге юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

№ т/б	Чараларның эчтәлегә	Үтәү срогы	Финанслау чыганагы	Еллар буенча чыгымнар суммасы (мең сум)		
				2024 ел	2025 ел	2026 ел
	КВН лигасын оештыру эшләүче яшьләргә.	2024-2026 еллар	Жирле б-т	25,0	25,0	25,0

2. Яшьләрнең һөнәри юнәлеш алуына һәм карьера омтылышларына ярдәм итү.								
Яшьләрне эшқуарлык эшчәнлегенә жәлеп итү								
	Районның яшь эшмәкәрләре өчен түгәрәк өстәл. Республика яшь эшмәкәрләр форумнарында катнашу.	2024-2026 еллар	ММР МЦ «Мизгел» МБУ, инфраструктур бүлеге	ММР үсеш	Жирле бюджет	-	-	-
3. Яшьләрне сәламәт яшәү рәвешенә һәм спорт белән шөгылләнүгә жәлеп итү, яшьләрнең тормыш иминлеге культураны дәрәжәсен күтәрү, экологик культураны формалаштыру								
	Уенны квест сериясе	2024-2026 еллар	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел»ЯУ, МБУ «Мөслим муниципаль районының жәмәгать тәртибен	Жирле бюджет	3,0	3,0	3,0	
	Массакуләм велоузышлар һәм төнге йөгерүләр сериясендә катнашу.				-	-	-	
	Сәламәт яшәү рәвешен популярлаштыру һәм жәмгыятьтә тискәре күренешләрне профилактикалау буенча акцияләр				5,0	5,0	5,0	

Үткәрү

саклау буенча яшьләр
(студентлар)
формированиеләре үзәге
«ФОРПОСТ»,
яшүсмерләр клубы
«Батыр»

Яшьләр һәм яшь гаиләләр арасында ГТО нормаларын тапшыру буенча ярышлар		«Яшьләр үзәге» МБУ, «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының «ФОРПОСТ» жәмәгать тәртибен саклау формированиеләре үзәге» МБУ.		5,0	5,0	5,0
4. Яшьләрдә гаилә культурасы кыйммәтләрен, уңышлы яшь гаилә образын формалаштыруга, яшь гаиләләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән яшь гаиләләр өчен уңай шартлар тудыру						
Яшьләр көнен бәйрәм итү кысаларында районның яшь эниләренең балалар коляскалары парады үткөрү.	2024-2026 еллар	Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел» ЯҮ, МБУ Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының «Мизгел» ЯҮ; «Батыр» ЯК.	Жирле бюджет	20,0	20,0	20,0
Эшләүче яшьләр арасында «Мөслим дахилары» интеллектуаль уеннар циклы			20,0	20,0	20,0	
Гаилә ижади остаханәләре, батллар, яшь гаиләләр өчен конкурслар, «Яшь гаилә» клубы эше һ.б.			20,0	20,0	20,0	
Барлығы:				98,0	98,0	98,0

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, «Мизгел» ЯУ, МБУ «Мөслим муниципаль районының «ФОРПОСТ» җәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәге, «Батыр» яшүсмерләр клубы.